

IN MEMORIAM

Ens costarà molt, si és que hi arribem mai, als amics del Dr. Junyent de consolar-nos de la seva pèrdua, encara que feia temps que ens era dolorós comprovar com la mort l'anava rondant implacablement. Els qui veïem de prop la seva tasca no volíem pensar en la seva desaparició perquè ens feia por de pensar en el buit que deixaria. És un dels desafortunats de viure molt temps. Ens van deixant figures amigues que formaven part del nostre cercle.

Ell començava la carrera sacerdotal quan jo la deixava, però aviat es va lligar una amistat que ha durat tota la vida, perquè ell formava part tot seguit del jovent amic de les lletres i, molt aviat, la seva aptitud i inspiració li donaven motiu per a compondre rimes en aquell llenguatge propi i original que sempre més havia d'emprar en els seus escrits. Però les seves aficions a la literatura no foren l'objectiu principal d'aquell jove aspirant a sacerdot. Aviat va sentir l'atracció de l'arqueologia, que a Vic tenia una escola d'alt prestigi encapçalada per l'eminent Director del Museu, Mn. Josep Gudiol. Al seu costat va emprendre aquesta nova orientació i sota aquell guiatge va arribar on l'hem vist.

Ni el funest tricenni negre (1936-38) fou prou per a deturar els seus estudis i, per a demostrar-ho, tinc documents de primera mà. Malgrat les distàncies que ens separaven vàrem poder arribar a contactar-nos per saber notícies nostres, dels familiars i dels amics.

Regirant els meus poc classificats arxius de cartes n'he trobat tres escrites amb la seva lletra clara, fina, enèrgica i en circumstàncies especials, que les fan molt interessants per a la seva biografia. De la primera, escrita en francès, en copiaré algun fragment. És el que explica com va poder salvar el seu Museu. «Vous comprendrez très bien que j'ai des nouvelles très exactes de votre ami (elí) qui était au Musée de votre ville. Il avait reussie a sauver le Musée et les archives le premier jour des faits, se rencontrent au porte quand les foules y son parvenues. Obligée a sortir ver le soir, il y est retournée avec les pompiers pendant la nuit, pour faire disparaître le feu qui menaçait de tout ruiner. Geureusement toutes les trésors sauvés jusqu'a a la date, lui a dû cester caché toute le temps jusque au moi de mars qu'il a reussie a gagner la montagne.

D'après si longtemps que nous nous n'avons pas vous de vrait ignorer més progrès dans ma carrière en archeologie. A partir de mois d'avril ja me trouve dans cette ville eternal ou j'étais nommé professeur au Pontifical Institut d'Archeologie Chretienne, dans lequel autrefois j'avais fait més premiers études. On vienne maintenant de finir le cours et les examens déjà passés, on est en train de prendre les vacances. Je en devrais profiter pour preparer les matières pour le course prochain. Jamais j'avais été en meilleure saunté comme maintenant, et très bien installé d'ailleurs

de telle sorte que si bien est vrai qu'on regrette la famille et les amitiés et tant de bonnes choses qu'on a chez soi, facilement on s'en pourrai passer.

Avant-hier je me suis recontrais avec vostre ami M. Brunet qui vient s'installer ici. Vous savez que la plupart du group de «La Voix» se trouve un peu per tout dispersée en Italie et tous les chemins conduissent a Rome. Dans les flottes de la vie humaine c'est très amussant de retrouver de rent connue autrefois dans lieux inesperés. C'est la gaieté de la vie qu'on trouve aux milieux des souffrances». Porta data del 30 de juny del 1937.

En una altra carta, del 12 de juny del 1938, em diu entre altres coses de caràcter personal: «Por aquí sigo con mis estudios profesando la cátedra de arquitectura de este Instituto y preparándome para una comunicación sobre la basílica cristiana en España que tengo que dar en el próximo Congreso Internacional de Arqueología. Estoy acabando un manual para construcción y restauración de iglesias, recogiendo las experiencias de la nueva arquitectura en Europa. Dentro pocos días me voy a descansar en una playa adriática donde daré los últimos retoques a mis trabajos. Domingo pasado tuve una larga conversación con la Sra. Bonne-maison (Vidua de Verdaguer i Callís) de paso en Roma». La darrera que fins és del 22 de juliol del 1938 i també en copiaré un petit fragment perquè la resta és d'ordre personal i familiar: «El milenario de nuestro campanario de la Catedral lo celebraremos este año lejos de su sombra con el dolor de verle despojado de los tesoros de nuestra tradición religioso-artística».

Cal afegir que l'idioma emprat en aquestes cartes no pot sorprendre si pensem que hi havia alguna frontera prohibida a la nostra llengua.

Quan va tornar a la seva llar, va emprendre unes activitats senzillament extraordinàries que algú més podrà explicar. Semblava que volia guanyar el temps perdut i ho aconseguia.

He conegut persones que de joves demostraven una intel·ligència molt prometedora però que, mancats de voluntat i de constància, van restar en una «aurea mediocritas» amb decepció dels qui els coneixien. També a joves carregats de bona voluntat o amb una disciplina de treball ferma però que, per manca d'intel·ligència, no han passat tampoc d'una ratlla mitjana.

El cas del Dr. Junyent és el d'un intel·lectual molt ben dotat però, a més, amb una capacitat de treball que en poques persones he conegut. I, en canvi, els seus escrits no semblen obra precipitada sinó tot el contrari, són plens de detalls que revelen la minuciositat amb què foren preparats.

A més dels seus escrits, és de justícia recordar els seus parlaments. Recordo que després d'haver-se restaurat l'església parroquial de Vinyoles d'Orís, obra totalment efectuada sota la direcció personal del Dr.

Junyent, es va preparar la festa inaugural. Ell estava ja força malalt i teníem por que no hi fos present. Benaauradament, i fent un esforç, va celebrar l'Eucaristia i ens va sorprendre amb una homilia modèlica. Dret, sense una nota escrita i amb una energia insospitada, ens va donar tota una lliçó verdagueriana, és a dir, ens va explicar el que significava Verdaguer en la restauració del nostre idioma amb aspectes nous, amb visió original i amb una dicció perfecta que ens farà recordar aquell bell sermó com una de les més dotes i clares disertacions sobre el poeta sacerdot que en aquell mateix lloc havia tingut la cura d'ànimes.

I per posar fi al nostre plany i als nostres records, citaré aquelles inoblidables sessions celebrades pel Patronat d'Estudis creat i sostingut per ell. El lloc era el seu alegre pis, a l'ombra d'aquell cloquer olibà que tants maldecaps li va donar abans no el va poder veure coronat, i al damunt del Museu modèlicament instal·lat per ell. Els qui hem tingut el privilegi d'assistir-hi no podem sinó fer constar com vàrem recollir moltes lliçons que enriqueixen el nostre modest saber i que constituiran memòria perenne del primer vigatà del nostre segle.

Joan Anglada i Vilardebó